

Väestön varoittaminen ilmasta uhkaavasta vaarasta

Suomessa on lainsäädäntöön perustuvat ja vakiintuneet menetelmät, joiden avulla väestöä varoitetaan erilaisissa tilanteissa. Tavoitteena on varoittaa väestöä nopeasti ja oikea-aikaisesti. Jos Suomen ilmatilaan harhautuu esimerkiksi miehittämättömiä ilma-aluksia (drooneja), on tärkeää noudattaa sisäministeriön ohjeita (pelastustoimi.fi/drooniuhka).

Viranomaistiedotteella tiedotetaan häiriötilanteesta tai annetaan ennakkotietoa mahdollisesta vaaraa aiheuttavasta tilanteesta

Viranomaistiedote voi sisältää myös ennakoivia toimintaohjeita, joiden tarkoituksena on lisätä ihmisten tietoisuutta tilanteesta ja parantaa turvallisuutta. Puolustusvoimat voivat tiedottaa esimerkiksi tilapäisestä ilmailun ja meriliikenteen rajoitusalueiden käyttöönotosta sekä antaa tarvittaessa lisätietoja ja toimintaohjeita.

Viranomaiset antavat vaaratiedotteen, jos tilanne uhkaa henkeä, terveyttä tai merkittävää omaisuutta

Vaaratiedotetta käytetään tilanteissa, joissa vaara-alueella oleskeleva väestö tarvitsee nopeasti tietoa ja välittömiä toimintaohjeita oman turvallisuutensa vuoksi. Vaara on tällöin todellinen. Väestön varoittamisen ilmasta uhkaavasta vaarasta tekee pelastusviranomainen pohjautuen Puolustusvoimilta saatuun tietoon.

Viranomaiset kehottavat ilmasta uhkaavan vaaran tilanteessa suojautumaan rakennuksen sisätiloihin, koska ulkona liikkuminen ei ole välttämättä turvallista. Mahdolliset räjähteet voivat aiheuttaa paine- ja sirpalevaikutuksia, jolloin rakennukseen sisälle suojautuminen on erityisen tärkeää.

Vaaratiedote julkaistaan 112 Suomi -sovelluksessa, radiossa, teksti-tv:n sivulla 112 sekä tarvittaessa televisiossa. Vaaratiedote julkaistaan lisäksi esimerkiksi Yle-sovelluksessa, verkkosivuilla 112.fi, pelastustoimi.fi, yle.fi ja Hätäkeskuslaitoksen Facebook-sivulla. Vaaratiedote julkaistaan usein myös uutismediassa.

Yleinen vaaramerkki annetaan, kun ulkona liikkuvaa väestöä halutaan varoittaa ulkona olevasta vaarasta ja kehottaa suojautumaan sisätiloihin

Lisäksi väestöä voidaan varoittaa antamalla väestöhälyttimillä yleinen vaaramerkki. Yleinen vaaramerkki annetaan, kun ulkona liikkuvaa väestöä halutaan varoittaa ulkona olevasta vaarasta ja kehottaa suojautumaan sisätiloihin. Tällöin on tärkeää seurata viranomaisten tiedottamista vaaratilanteesta ja siihen liittyvistä toimintaohjeista.

Väestöhälyttimillä annettava yleinen vaaramerkki on yhden minuutin mittainen nouseva ja laskeva äänimerkki. Väestöhälyttimiä käytetään ensisijaisesti tilanteissa, joissa uhka voidaan kohdentaa tietylle maantieteelliselle alueelle ja alueella on käytettävissä kiinteitä väestöhälyttimiä.

Väestöhälyttimiä testataan joka kuukauden ensimmäisenä arkimaanantaina kello 12.00. Testiääni on noin seitsemän sekuntia kestävä tasainen ääni.

Väestön varoittamisen monikanavaisuutta parannetaan

Väestön varoittamisen monikanavaisuutta kehitetään. Uusia varoituskanavia voidaan käyttää myös ilmasta uhkaavasta vaarasta varoittamiseen. Käyttöön on tulossa Cell Broadcast -varoitusjärjestelmä, joka mahdollistaa nopean, viiveettömän ja maantieteellisesti rajatun vaaratiedotteen välittämisen vaara-alueella oleville kaikkien mobiilioperaattoreiden päätelaitteille, eli matkapuhelimeen. Lisäksi 112 Suomi -sovellukseen valmistellaan uutta ominaisuutta, joka on tarkoitettu juuri ilmasta uhkaavasta vaarasta varoittamisen parantamiseksi.